

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik IX.

V Ljubljani, dne 21. februarja 1929.

6. številka.

Kaj pravimo k redukciji.

V našem listu smo že ob več prilikah povedali svoje mnenje o redukciji državnih uslužbencev. Nikdar nismo streljali na slepo, nikdar govorili skozi okno in nikdar delali demagoštva z nesrečo, ki je zadela posamezne tovariše iz vseh resorov državne službe, ne s srečo, ki so si jo obetale vsakokratne vlade od redukcij. Nasprotno, vsekdar smo odkrito in naravnost povedali, da so v naši državi redukcije možne in potrebne, vsekdar smo zastopali interese države in stroke, ker nam je bila vedno bolj pri srcu dobra uprava, nego slab uradnik, pa če tudi je naš tovariš ali član naše organizacije.

Če torej tudi danes ne dvignemo glasu proti redukcijam kot takim, se ne smejo pripisovati današnjemu strogemu stanju v državi, ko je vsaka negativna kritika vladnih odredb prepovedana, marveč le dokazujemo, da ima naša organizacija in naš list točno izraženo linijo, od katere ji ni treba odstopati pri nobenem režimu in pri nobeni izpremembi, zakaj vodi jo višji cilj; blaginja naroda in države na splošno ter napredek in razvoj ptt. stroke posebej.

Oprti na te najvišje stebre nismo samo upravičeni, nego naravnost dolžni, da po svojih močeh skušamo sodelovati, kjer moremo, in da pomagamo krmljarjem države, da čim prej in s čim manj pretreslaji privedemo našo državno barko na odprto morje. Dolžnost organizacije kot posredovalke med oblastjo in uslužbenci je pa tudi, da brez demagoških gest in brez negativnega kritiziranja kaže pota, ki so najbližja in najpripravnejša, pa opozarja na stranpota, ki ne vodijo k cilju in ki bi bila na škodo stvari in osebju.

Doslej, torej za časa parlamentarnih vlad so odločali pri redukcijah zgolj partizanski momenti. Napovedale so se redukcije sicer vsakokrat v imenu varčevanja, zboljšanja uprave, odstranitve koruptnih in slabih uradnikov itd., toda vse to so bile samo besede, slepilo za javnost in uradništvo, cilj je bil pa vedno: spraviti na račun 5000 reducirancev 10.000 vladnih pristašev v državno službo.

Takoj pri tej priliki moramo naglasiti, da se pri poštni upravi v Sloveniji v obče ni prakticiralo po teh metodah. Naša direkcija je bila komaj kedaj v stani reči, da ima preveč osebja, zadnja tri leta trpi naravnost na občutnem pomanjkanju personala. Reducirala je, ker je pač morala. V glavnem pa so ji bili vselej pri srcu interesi službe in stroke in je skušala brez znatnih političnih vplivov odrezati tam, kjer je najmanj bolelo. Bistvena razlika med nami in nekaterimi drugimi pokrajini pa je bila ta, da se ni pri nas — na škodo službe in stroke — na izpraznjena mesta nihče ali malokdo postavil, dočim so se ponekod samo zamenjale garniture.

Bistvena napaka v uradniškem vprašanju naše države je ta, da se pri nas lovimo okoli z nekimi statistikami, redukcijami, sistemizacijami na papirju itd., še danes pa ni določena kvota dela, niso razdeljene stroke po posameznih panogah službe, ni določeno za te panoge fiksno število nastavljenecv in ni določena kapaciteta njih dela. Pri nas niso sistemizirana ne dela ne delovne moči. Zato teoretično še danes ne vemo, ali je v naši državi preveč uslužbencev ali premalo ali jih je rav-

no prav. Po dolgih letih smo prišli šele tega, da se je javno razglasilo, koliko uslužbencev ima naša država. Na to ugotovitev se je vnela papirnata vojska: eden je vpil, da je uradništva preveč, da bodo vse požrli, drugi se je v potu svojega obraza trudil, da bi dokazal, da je pri nas izredno malo drž. uslužbenstva, opozicijska stranka je namigavala, da so uradni podatki finančnega ministrstva potvorjeni, četrti je kar kam kakšno ničlo pripisal in se drl, kakor da ga bo zdaj zdaj pomandrala uradniška invazija.

In tako dalje. Nič resnega, nič znanstvenega, nič zanesljivega. To pa vse zato, ker ni bilo nobene metode, nobenega sistema ne v sprejemanju, ne v postavljanju, ne v napredovanju, ne v premeščanju, ne v upokojanju, ne v odpuščanju in v ničemer. Podobni smo bil graščaku, ki je najel 100 slug in hlapcev, ne da bi bil prej premeril in preračunal obseg dela. Ko je proti koncu leta videl, da bo zaključil bilanco z izgubo in mu je oskrbnik svetoval odpust 20 odstotkov delavcev, je odpustil 20 hlapcev: iz hlevov pet, iz delavnic pet, od poljskega delavstva pet in od hišne služinčadi pet, ne glede na to, kje jih ima preveč in kje premalo. Tako so se mešali pri nas uradniki — se sprejemali in odpuščali, ne da bi bil v 10 letih kdo prišel do tega, da bi bil točno sistemiziral službe, urade, službena mesta in službene moči.

Zato tudi mi ne vemo, ali je uslužbenstva v naši državi preveč ali premalo. Tudi za poštno stroko ne. Znano pa nam je dvoje:

I. Preveč je uradov, preveč šefov in preveč uradništva v centrali.

Avstrijska uprava je bila znana kot dobra, pa je izhajala brez mnogih uradov, ki imajo danes svoje nazive okrog državnega grba. Dotovo je, da so nekatera nova oblastva in uradi nujna in potrebna posledica povojnih razmer ali pa samostojne narodne države. Vzlic temu je mnogo uradov, ki so po našem mnenju, če ne že ravno odveč, pa vsaj kot samostojni uradi luksus; naj bi se združili s sorodnimi ustanovami. Tudi pri pošti so taki primeri (Dravograd-Meža). Treba je seveda začeti pri vrhu. Dokler se ne reducira sedanjih 17 ministrstev na 10 ali kvečjemu na 12, dokler se ne združijo sorodni resori v eno samo ministrstvo, tako dolgo ne moremo iskreno verovati v pozitivni namen redukcij osebja.

Da je pri vseh oblastvih, uradih, oddelkih in posameznih ustanovah preveč šefov, ne bo menda nihče tajil. Že iz naše stroke bi lahko navedli drastične primere, celo pri nas v Sloveniji in celo sedaj pri tako občutnem pomanjkanju delovnega osebja. To pa ne samo v centrali, ampak tudi pri posameznih edinicah: preveč »kontrolujočih« pa premalo »kontroliranih«.

Ravno tako ne potrebuje dokaza, da so posamezna centralna oblastva preveč natrpana z nekvalificiranimi in nepotrebni uslužbenci. Pa morda ministrstva še ne tako, kakor kakšne bolj skrite in samostojne ustanove. Edinstven primer kaže razpuščena narodna skupščina v Beogradu, ki se sedaj likvidira. Bogme, nikoli nisem mislil, koliko osebja bi utegnila imeti takale ustanova. Ako bi me kdo na hitro vprašal, koliko drž. uslužbencev ima skupščina, težko če bi mu po-

vedal višjo številko od 20, saj si za kako večje število ne morem predstavljati, kakšne pose in uradnike zahteva takale narodna skupščina. Zato človek strmi in se prijemlje za glavo, ko čita, da je imela bivša narodna skupščina: a) prevedenih in razvrščenih 21 uradnikov v I kategoriji (kaj zaboga so delali?), 10 uradnikov v II kat., 12 uradnikov v III. kategoriji, 13 zvaničnikov in 44 služiteljev (bržčas »kafedžije«); b) prevedenih pa nerazvrščenih 114 uslužbencev in c) neprevedenih 12 slug. Sicer nam tile izrazi niso čisto jasni, vidimo pa samo številke, ki znesejo nezaslišano in neodpustljivo število — 226 državnih uslužbencev narodne skupščine. Drugod smo zopet čitali, da je imel blagajnik bivše nar. skupščine 12.500 Din mesečne plače. Zakaj in kot kaj toliko, ne znamo računati, saj je imel samo 315 »strank« na mesec. Tudi če je bil razvrščen v I-1 (blagajnik glavne pošte je II-2), ne zneso njegovi prejemki take višine. In tako dalje. Z eno besedo: hic Rhodus, hic salta!

II. Premalo je delovnega, manipulativnega osebja, premalo nižjih in srednjih uslužbencev.

Teh je ne samo absolutno malo in premalo, marveč tudi relativno. To se zlasti vidi, če se primerja promet in število osebja pri pošti v Sloveniji, recimo l. 1908. in leta 1928., torej sedanji promet z onim izpred 20 let. Razlika v prometu je vsaj 200 odstotna. Še ne toliko v porastu števila prebivalstva, kakor v številnih kompliciranih in zbirokratiziranih prometnih in administrativnih novotarijah. Koliko je pa osebja več, nam sicer ni znano, vemo le, da je n. pr. pismonoš v Ljubljani danes ravno toliko ko pred 20 leti. Da je bila včasih pri blagajni najlepša in najbolj nobel služba, tam so sedeli gospodje oficijali in nadoficijali, kjer sede danes pripravnice in uradnice — nekdanje oficiantke, ki včasih niti v sanjah niso smele misliti na blagajno. Da je bil nekoč pol samostojen urad pošt. ravnateljstva, ki je imel enega uradnika VIII. ali VII. čin. razreda in enega oficianta, od l. 1923. do 1926. samo še enega uradnika (bivšega oficianta), zadnja leta pa prav za prav nikogar; ena uradnica opravlja poleg vsega svojega stalnega dela še posle tistega urada. Da je bil včasih upravnik velike pošte (nadupravitelj, upravitelj, nadpoštar) velik gospod, bolj za reprezentanco (kakor za delo, danes je pa največkrat tisti, ki mora največ delati ali vsaj največ odgovarjati).

In primerov takih brez konca. Nečemo načenjati vprašanja, ali je bil prej prevelik luksus ali je danes preveliko izrabljanje delovnih sil posameznikov, hoteli smo samo v kratkih primerih pokazati, da vsaj pri slovenski pošti ne more biti niti govora o kaki nadštevilnosti ali nezaposlenosti osebja, marveč nasprotno, da je osebje preveč vpreženo, da je na koncu svojih moči, ker je marsikje zaposleno po 10 in več ur na dan ter brez rednih odmorov in dopustov.

Vse to je službena oblast upoštevala in zato predlagala ministrstvu, da se v interesu službe in stroke ne sme pri nas nihče reducirati. Hvaležni smo direkciji, da se je zavzela za svoje osebje. Bojimo se, da se hoče izvršiti, sedaj pa redukcija pošt in z njo redukcija ptt. osebja.

Anka:

O komercializaciji.

Mislim, da imamo državni nameščenci ne samo pravico, temveč tudi dolžnost, sodelovati v upravnih vprašanjih in še posebej sedaj, ko se pripravljata temeljita reforma vse naše javne uprave. Potrebno pa je, da storimo to organizirano. S tem se res povečajo naloge organizacije, poveča pa se tudi njih ugled. Razpravljanje v našem glasilu naj bistri pojme, voditeljem organizacije pa lajša delo ter daje pobudo in zaslombo.

Tako se n. pr. sedaj mnogo govori o komercializaciji telegrafa in telefona. Kako je zamišljena ta komercializacija, ni znano, kar pa ne ovira načelnega razpravljanja o tem vprašanju. Kolikor je znano, gre za to, da bi država prepustila telegraf in telefon privatni eksploataciji. Za določeno odškodnino in pod posebnimi pogoji, seveda.

V začetku razmišljanja o komercializaciji naše stroke se mi zdi potrebno ugotoviti, da pošta, telegraf in telefon niso združeni pod skupno upravo slučajno, temveč je do tega prišlo naravno. Trganje bi bilo torej proti zgodovinskemu razvoju. Dalje je treba ugotoviti, kakša funkcija pripada pošti, telegrafu in telefonu v moderni državi. Tu je mogoče naziranje, da je vzela država pošto, brzjav in telefon v svojo upravo le kot podjetje, ki prinaša dohodke, torej v fiskalične svrhe ali pa, da imajo pošta, brzjav in telefon svojo posebno nalogo, t. j. prinašati državi koristi in dohodke ne toliko direktno kakor indirektno s tem, da omogočajo in pospešujejo redno funkcioniranje drugih panog državne uprave, javno in zasebno gospodarstvo, kulturno in socialno življenje itd. Enako je gledati tudi na gospodarsko stran: ali morajo pošta, telegraf in telefon donasati državi dobiček, ali pa je dovolj, da krijejo svoje izdatke. Odločitev, katero naziranje je bolj upravičeno, ni mogoča le s stališča naše stroke, temveč s stališča državnih nalog sploh. Drugo naziranje je modernejše in je sprejemljivo tudi za nas poštarje.

Za nas in za širšo javnost še bolj konkretno vprašanje je, ali funkcionirajo pošta, telegraf in telefon tako, kakor bi morali, ali ne, in ker se pri nas trdi, da ne, ali je komercializacija edino sredstvo, ki more privedi p.t.t. v pravi tir? Da ni vse tako, kakor bi moralo biti, je znano. Vsak izmed nas bi lahko navedel dokaj dokazov za to trditev.

Krivično pa bi bilo trditi, da je vsega kriva državna uprava kot taka. Bolj pravilno je reči, da je kriv upravni sistem, predvsem birokratizem. Kaj pomeni pri pošti, telegrafu in telefonu birokratizem, je na uprav grotesken način pokazala lani pred Božičem pasivna rezistenca avstrijskih poštarjev, ko je bila avstrijska poštna uprava že tretji dan pasivne rezistence prisiljena, da je razveljavila celo kopo predpisov. Ne morem se tukaj podajati v detajle, mislim le, da bi pri nas anketa direktij in organizacij pokazala poleg birokratizma še mnogo vzrokov, zakaj poslovanje pošte, telegrafa in telefona ne ustreza danim nalogam in zahtevam.

In končno nas interesira vprašanje, kaj bi imeli mi — poštarji — pričakovati od komercializacije. Nezadovoljni smo s prejemki, s kategorijami, z napredovanjem, z razdelitvijo službe itd., pa si zaradi tega obetajo nekateri izboljšanje od komercializacije, češ, v privatnih rokah bo več reda, bolj bo prišla do velfave kvalifikacija, manj bo protekcionizma itd. Mogoče. Vendar je prav tako upravičeno tudi dvomiti. Kot naši gospodarji bi prišli v poštev »gospodarski krogi«, katerih želje in mentaliteto smo imeli nedavno priliko spoznati. Že zaradi tega se mi prevelik optimizem ne zdi na mestu. Tudi se mi ne zdi verjetno, da bi kdo rešil državo telegrafa in telefona iz samega idealizma, ampak se mi zdi, da bo hotel imeti dobiček, kajti takih pogojev, da bi bili zadovoljni le

mi in država, nihče ne bo sprejel. Da bi šel dobiček le na račun povečanega in hitrejšega prometa in iz pristojbin, ne pa tudi na račun naših prejemkov, je tudi vprašanje. In kdo nam more garantirati, da bi privatna uprava zadovoljivo rešila ona naša vprašanja, ki ostanejo za nas bistvena v vseh razmerah: stalnost, objektivni disciplinarni postopek, pokojnina itd.?

Zavedati se moramo, da naše mnenje ne bo bistveno vplivalo na to, ali pride do komercializacije ali ne. Vendar je važno, da rečemo svoje mnenje in pokažemo s tem stopnjo naše zrelosti. Čim višja je ta, tem bolj jo mora upoštevati vsak gospodar. Za bodočnost pa velja prej premisliti, da ne bo zaradi naivnega upanja preveč razočaranja in da se ne odrečemo moralni upravičenosti, zahtevati svoje tudi potem, ko bo vprašanje komercializacije definitivno rešeno.

Kakor sem takoj uvodoma rekla, bomo morali zavzeti stališče mi, t. j. ptt. oboje skupno, organizirano. Prvi pogoj pa je, da proučimo stvar natančno, da si jo ogledamo od vseh strani, da poznamo bistvo privatizacije, da so nam na umu poleg naših koristi tudi državni interesi. Jasno je, da se ne smemo spuščati na komodno, pa neresno stališče nekkih »poštinih gospodov«, češ: Savez ptt. uslužbencev je proti komercializaciji, OPO je proti njej, zato smo mi za njo!

Cene kopel pri OUZD.

Od Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je prejela organizacija ponudbo, da nudi članom organizacije ugodnosti in znižane cene pri posejanju kopalnih naprav v palači OUZD na Miklošičevi cesti. Uprava urada je določila za obiskovalce čistilnih kopalni ob torkih sredah in četrtkih od 8. do 12 ure znižane cene, in sicer za kadne kopeli 8 Din in za pršne kopeli 4 Din. V tej ceni je že všteto perilo in milo, ki ga dobi vsak obiskovalec pri blagajni kopalnišča.

V popoldanskih urah in ob petkih ves dan stane pršna kopel 7 Din, kadna 11.50 Din, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa 13.50 Din. Parna kopel in kopel v vročem zraku stane 11.50 Din. Odprta je za moške ob torkih in sobotah od 14.—19. ure, za ženske pa ob sredah in petkih od 14. do 19. ure. Pristojbina za masažo znaša 5 Din. Kdor le more, naj poseti kopalnišče v dopoldanskih urah.

Pomniti je še sledeče.

Vstopnice se dobe pri blagajni kopalnišča. Vsak prejme proti vstopnici pri izdaji perila rjuho ozir. brisačo, za kadne in pršne kopeli tudi košček mila, za parno kopel in kopel v vročem zraku pa ledveni prt oziroma kopalno haljo. V parni kopeli in v kopeli v vročem zraku se milo ne sme uporabljati. — Vstopnice se izdajajo do 19. ure. Ob ponedeljkih je kopalnišče zaprto. Osebnju se ne sme dajati napitnine.

Pršna kopel velja za 20 minut, kadna pa za pol ure. Če se ta čas prekorači, mora kopalnik pristojbino iznova plačati. Za parno kopel in kopel v vročem zraku čas ni omejen. Po končani kopeli morajo posetniki izročiti perilo kopalniščnemu osebnju.

Za higieno kopalnišča skrbi poseben zdravnik, ki odgovarja, da so kopeli zdrave. Perilo se pere v lastni pralnici. V vseh prostorih kopalnišča je prepovedano kaditi. Tudi se ne sme puščati milo v kadeh in v kotanjah prašnih kopalni. Kopalni vodi se ne sme primestati nikakršnih primesi ali praškov. Posetniki so odgovorni za vsako poškodbo na perilu, opremi ali poslopju. — Za zlatnine in vrednote uprava ne odgovarja, kakor tudi ne za stvari, ki bi se izgubile v kabinah ali garderobnih omaricah.

Vstop v kopalnišče ni dovoljen osebam, ki imajo nalezljive bolezni ali hibe, ki bi ogrozile varnost sokopalcev. Osebnje kopalnišča se mora vesti uljudno in postrežljivo, isto se pričakuje od posetnikov.

Kakor v zasmeh.

Prejeli smo: »Kakor v zasmeh!«, bo najbrže pripomnil naš rekorder poštni sel Martin Kozmus, ko bo čital dopis »Pri nas je rekord!« v »Poštnem glasniku« št. 4 od 1. februarja t. l. Pa ne mislim nič hudega, dopisnik seveda ni nič kriv. Povedati hočem samo to, kar izpuščajo dopisniki, ki so doslej poročali o poštinem junaku.

Res je Martin Kozmus korenjak. Kdo od nas bi doprinesel one napore, ki jih je poštni sel iz Jurkloštra? Lepa in častitljiva je vrsta od 30 let! Toda našega Martina skeli druga skrb. Po časopisju smo že čitali, da ima ženo in otroke, pa majhno plačo. Za slučaj onemoglosti nima Kozmus, ki ni več mlad, nič dobrega pričakovati. Ali pa veste, da je bil Kozmus definitivni selski pismonoša? Da, to je bil! Selski pismonoša, po sedanjem zvaničnik. Leta 1906. je bil imenovan definitivnim. V provizijski sklad je plačeval do leta 1926. Ob prevedbi na novi uradniški zakon je imel pravico do 74% pokojnine. Kakor vsi drugi, je tudi Kozmus, stara slovenska korenina, pričakoval od naše svobodne domovine, da mu postane skrbna majka. Varal se je revež! Uradniški zakon je prezrl našega Kozmusa, ki ni imel nič manj pravice do prevedbe kakor kdo drugi. Ni bil slučajno na taki pošti. Kdo mu bo dal danes odškodnino za pridobljene pravice? Nikjer ni nobenega foruma, ki bi se potegnil za obupanega nesrečneža. Če uvidevajo javna zastopstva njegove zasluge, naj še ukrenejo to, da se da uteha možu, ki je gradil od mladosti do starih let v trpljenju in poštenosti vse za dobrobit prebivalstva v nadi, da dobi v starosti s trajno podporo priznanje za svoje delo. (Kakor smo se informirali, ima g. K. pravico do provizije. Ko bo nehal služiti, naj zaprosi direkcijo za pokojnino ter naj priloži pristopno izjavo k provizijskemu skladu. — Prip. uredništva.)

Redni občni zbor

„Poštnega doma“,

r. z. z. o. z.

bo v nedeljo, 3. marca t. l. ob 16. uri v Ljubljani v gostilni pri Mraku na Rimski cesti.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo funkcionarjev načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Revizijsko poročilo Zveze slovenskih zadrug.
5. Odobritev računskega zaključka.
6. Proračun za poslovno leto 1929.
7. Predlogi in prizivi v smislu čl. 42 pravil.
8. Izprememba pravil.
9. Volitev članov načelstva in nadzorstva.
10. Slučajnosti.

Če občni zbor ob napovedanem času ne bo sklepčen, se bo vršil čez pol ure na istem mestu občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih zadržnikov. — Predlogi in pritožbe članov se morajo predložiti pisмено 8 dni pred občnim zborom. Letni računski zaključek je zadržnikom na vpogled v zadržni pisarni od 20. februarja dalje.

Načelstvo.

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

Inozemski vestnik.

Angleško. Generalni poštar je sprejel ob priliki brzojavne ankete odposlanca Uniona of Post Office Workers. Zastopnik Bowen je v svojem govoru podal dobro karakteristiko, katero bi mi podpisali z obema rokama. Poleg drugega je dejal: Povsem napačno je, če misli poštna uprava, da bo brzojavna služba izboljšana z varčevanjem izdatkov za uradništvo. Kdor tako sodi, je že naprej na napačni poti. Koliko boljše bi bilo, ko bi se sanacija izvršila drugje. Dvigne naj se brzojavni promet z modernimi tehničnimi pridobitvami, pa se bodo znatno povečali državni posredni in neposredni dohodki.

Na Francoskem se bodo izplačevale posebne nagrade 200 do 600 frankov vsako leto tistim brzojavnim uradnikom, ki so zaposleni na medkrajevnih progah velike razdalje. — Na V. shodu francoske poštne zveze je bila sprejeta tudi resolucija, s katero se obsoja nakana francoske poštne uprave, da bi se povečalo število pomožnih moči, a zmanjšalo število uradništva. — Francoski ministrski predsednik Poincaré je ostro napadel tiste uradniške organizacije, ki prete državi s stavko ali s pasivno resistenco. V temeljnem zakonu morajo biti čim prej omejene pravice in dolžnosti upravnega osebja, kakor tudi njegovo razmerje do samostojne države, v koje službo je prostovoljno vstopilo. Francoski uradniki se branijo na vso moč proti ogrožanju svojih stanovskih pravic.

V Indiji je Vseindijska poštna zveza, ki šteje 29.000 članov.

Poljska. Kongres poštних, brzojavnih in telefonskih uslužbencev je poslal prvosedniku Mednarodne poštne zveze iskreno pismo, v katerem pravi med drugim: Poskrbeli bomo, da bo poljski poštni minister podprl želje in težnje češkoslovaške japonske in danske poštne uprave pri Univerzalni poštni zvezi za uspešno rabo esperanta v mednarodnih poštних stikih. Prav tako bo naša skrb, da se bodo naši tovariši na Poljskem kar mogoče v velikem številu učili esperantski jezik, ki je čudovit ključ za odpiranje zaklenjenih vrat med človeštvom raznih narodov. Naša organizacija s 17.000 člani je po zgledu Francoske, Angleške, Irške, Škotske, Nemške, Avstrije in dr. izvršila svojo stanovsko dolžnost in pristopila z vsemi člani v Mednarodno esperantsko zvezo poštних, brzojavnih in telefonskih nameščencev, kojih glasilo Inteligilo je najboljšje in edino informacijsko sredstvo tako za poštno upravo vsega sveta, kakor tudi za mednarodno poštarstvo. Pripominjamo še, da si bomo odsihmal z veseljem dopisovali v esperantu s poštними organizacijami drugih narodov.

Grška je zaradi plačilnega gibanja grških javnih nameščencev izdala zakon, po katerem bo postopala z najostrejšimi kaznimi proti slehernemu nameščencu, ki bi se udeležil stavke.

Švica. Zveza švicarskih poštних uradnikov organizira srednje poštno uradništvo. Deluje skupaj z Zvezo švicarskih brzojavnih in telefonskih uradnikov, z Zvezo poštних in z Zvezo carin, uradnikov. Izdaja »Schweizerische Post-, Zoll- und Telegraphen-Zeitung« za svoje člane, ki jih je skoraj 10.000. Po zadnjem poročilu je v Švici zaposlenih pri pošti 92,1% moških in samo 7,9% ženskih uslužbencev.

Avstrija. Nedavno tega so se vršile volitve v osebno komisijo v mejah poštnege resorta. Voliti so smeli vsi poštni nameščenci, izvemši tehniško osebje in služabnice pri telegrafu in telefonu v glavnih mestih. Volitve so bile tajne in neposredne. Mandati so se razdelili po sorazmernem zastopstvu. Izvoljene so bile posamične organizacije, in ne osebe. Izid volitev: Postgewerkschaft (soc. dem.) 10.947, organizacija nesocialno - demokratična 5458, nepolitična skupina pa je dobila 1337 glasov. V osrednji odbor so do-

bili: Postgewerkschaft 8 mandatov, nesocialno - demokratična organizacija (krščansko - socialna in nemška ljudska stranka) 4 mandate. Nepolitična skupina je ostala brez mandata. V primeri z volitvami leta 1925 je stanje sorazmernega zastopstva vobče neizpremenjeno.

Nemčija. Verband der deutschen Reichs-Post- und Telegraphenbeamten (Zveza poštних in brzojavnih uradnic na Nemškem) so ustanovile nemške poštne in brzojavne uradice leta 1912 s 6519 članicami, a danes šteje ta organizacija že 36.000 članov. To je po šestnajstletnem društvem delovanju tak uspehi in razmah, s kakršnim se more le malo katera strokovna organizacija ponasati.

VABILO NA

redni letni občni zbor

GOSPODARSKE ZADRUGE POŠTNIH NAMEŠČENCEV,

registrovane zadruga z omejenim jamstvom v Ljubljani, ki bo

v nedeljo, dne 24. februarja 1929 ob 9. uri dopoldne v »Beli dvorani« hotela Uniona, Ljubljana, Miklošičeva cesta.

Dnevni red:

1. Verifikacija pooblastil.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Sklepanje o pritožbah in prizivih zoper poslovanje načelstva ali nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka za leto 1928.
6. Dopolnilna volitev članov načelstva in volitev članov nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, se bo vršil po čl. 37 združnih pravil istotam in z istim dnevnim redom pol ure kesneje, t. j. ob ½ 10. uri drugi občni zbor, ki bo sklepal ob vsakem številu navzočih članov. Pooblastila se bodo sprejemala v soboto, dne 23. februarja t. l. med 4. in 6. uro popoldne v združni pisarni, Pred Prulami št. 1, in na dan občnega zbora med pol 9. in 9. uro zjutraj v zborovalni dvorani. Samostojne predloge se bo upoštevalo le, če bodo pisмено dostavljeni načelstvu do 20. februarja t. l. Računski zaključek bo na vpogled članom od 13. do 23. februarja t. l. v pisarni zadruga med uradnimi urami. Poleg tega bo objavljen v naših strokovnih glasilih.

Za načelstvo:

Francè Ferjančič, l. r. Karel Čeh, l. r.
tajnik. predsednik.

★

Pojasnilo radi 8 % rentnega davka od obresti. V zadnjem času begajo nekateri neodgovorni uslužbenci naše vlagatelje z 8% rent. davkom, češ da jim bo zadruga odtegovala po 8% od kapitala. — Obveščamo vlagatelje, da se bo davok, če se bo sploh plačeval, odtegoval le od obresti in ne od kapitala. Kakor čujemo, bodo vse zadruga tega davka najbrž oproščene in ga našim vlagateljem najbrž ne bode treba plačevati. — Načelstvo »Gospodarske zadruga poštних uslužbencev«.

Deerarizacija naših pošt.

Gospod minister pošte in telegrafa zahteva, da pretvori naša direkcija v teku enega meseca 77 državnih pošt v pogodbene pošte. Iz imen prizadetih pošt, ki so bila objavljena v nekem slovenskem dnevniku, ne moremo pogoditi sistema in pravca, ki je vodil mi-

nistrstvo pri zahtevani deerarizaciji teh pošt. Gotovo je toliko, da ni služil za osnovo sedanjih še veljavni Pravilnik o pogodbenih poštah, ki pozna kontraktualne pošte samo do 15.000 delovnih enot na leto. Med prizadetimi poštami so namreč tudi take, ki imajo po 50.000 in več delovnih enot na leto, dočim manjkajo v seznamu nekatere take, ki imajo samo 15 do 20.000 enot.

Na listi za deerarizacijo so tudi pošte na sedežih sodnih, davčnih in drugih oblasti, pošte v važnih industrijskih krajih ter pošte, ki imajo po več uradniških moči. Če tudi je po Pravilniku o pog. poštah določeno, da pridejo največje pogodbene pošte, t. j. one od 14.000 do 15.000 delovnih enot na leto v najvišji razred in stopnjo (I/1), so uvrščene nekatere pošte s 40.000 enotami v II., III. ali celo v IV. razred.

Najhujše je pa to: če se izvede zahtevana deerarizacija določenih 77 pošt, postane tisti hip odveč 100 uradnikov in okrog 150 nižjih uslužbencev. Teh odvišnih 250 ptt. uslužbencev bi omogočilo v področju naše direkcije številne redukcije. Ker bi se porabilo kvalificirano uradništvo s teh pošt za službovanje pri preostalih erarnih poštah, je velika nevarnost, da bodo reducirani — dnevnikarji.

Oganizacija se dobro zaveda, kak silen udarec bi bila izvedba te zahteve ne samo za prizadeto osebje, nego za vso poštno stroko v Sloveniji. Zato je storila vse, da to namero prepreči ali jo vsaj omili.

Uradni kotichek.

Od kdaj dobimo razliko in koliko? Iz vprašanj, ki jih dobivamo od članov, razvidimo, da niso vsi na jasnem, kako in kaj je z razlikami, ki nam jih dolguje država že 5 let. Večino seveda skrbi, kdaj bomo dobili. Nekateri pa moti tudi to, da dobimo razliko šele od 1. oktobra 1923, češ, saj je stopil uradniški zakon že 1. septembra v veljavo. Mislijo, da bomo za en mesec prikrašani. Ti ne poznajo člena 249 uradniškega zakona, ki pravi, da stopi zakon v veljavo dne 1. septembra 1923, da pa teče pravica do novih prejemkov po tem zakonu uslužbencem, ki bodo prevedeni, šele od 1. oktobra 1923 dalje. V tem pogledu je torej stvar v redu. Dobiti imamo razliko na prejemkih za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924 in ta se nam sedaj v polovični izmeri obeta.

Druge moti to, da dobe uradniki samo razliko od osnovne in položajne plače, češ, nižji uslužbenci pa so dobili oziroma dobe tudi razliko od stanarine. Tudi to je res, toda treba je vedeti, da niso dobivali nižji uslužbenci pred 1. septembrom 1923 nikake stanarine, zato je samo ob sebi umevno, da morajo dobiti z »razlikami« tudi stanarino, ki jim gre po novem uradniškem zakonu. Uradniki so pa dobivali stanarino že pred uveljavljenjem uradniškega zakona, t. j. pred 1. septembrom 1923, vsled česar ne morejo izdaj terjati nikake razlike na stanarini, saj so imeli nekateri pred prevedbo celo višjo stanarino, nego potem. Tistih 30 Din na dan, o katerih je večna mislila, da jih dobiva kot draginjsko doklado pred 1. septembrom 1923, se je v resnici razdelila na 26 dinarjev draginjske doklade in 4 Din stanarine na dan. Zato je torej tudi ta stvar v redu.

Tretje skrbi, če so se pri izračunanju splošnih razlik upoštevale razne dolžne vsote, ki jih ima kdo dobiti z naknadnim priznanjem kake službene dobe, ker ni dobil plačano za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. Tudi ti naj bodo potolaženi, direkcija je vnesla v spiske tudi vse take stare dolgove.

Uradni pečati na legitimacijah in listinah. Nekateri pošte imajo sitnosti z ravnanstvom državnih železnic ali s kako drugo oblastjo, ki zahteva na uradnih listinah uradni pečat, pošta pa trdi, da ga nima in pritiska dnevni pečat. Stvar je taka: Prav za prav bi morala imeti vsaka pošta pravi uradni pečat z grbom. Zaradi pomankanja kredita pa je mogla direkcija doslej nabaviti take pečatnike samo za večje erarne pošte, dočim ga drž. pošte IV. reda res nimajo. Toda vse pošte imajo pečatnik za vosek, ki ima tudi državni grb in je tudi veljaven. Zato naj pošte, ki nimajo uradnega pečatnika, uporabljajo pečatnik za vosek, ker dnevni pečat v take svrhe ne zadostuje.

Regulacija pogodbenih pošt. Nekatere pogodbenne pošte predlagajo direkciji prošnje za novo regulacijo, ker je potekel predpisani rok 3 let, in prosijo za višje prejemke. Vse to je odveč in brez pomena. Po pravilniku o pog. poštah izvrši regulacijo pog. pošt direkcija sama uradno. Zato naj počakajo pošte, da to direkcija sama uredi in naj lepo čakajo na 1. april t. l., ko dobe nazkazane nove prejemke po novi uvrstitvi v razred in stopnjo njihove pošte.

Nagrade dnevničarjev v slučaju bolezni. Finančno ministrstvo je z odlokom D. R. št. 136.418/28 od 21. januarja 1929 rešilo, da se mora glede nagrade obolelih dnevničarjev spraviti čl. 19 Uredbe o pogodbenih uradnikih in dnevničarjih v sklad s § 45, točki 3 in 4 zakona o zavarovanju delavcev. Zato more prejemati dnevničar v slučaju bolezni svojo nagrado iz države blagajne samo pri boleznih, ki ne trajajo dalj ko 3 dni. Če pa traja bolezen dlje časa, mora prejemati podporo od okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Tako je dnevničar lahko bolan večkrat po 1, 2 ali največ 3 dni, nagrado iz državne blagajne prejema toliko časa, dokler ne znesejo ti dnevi najvišjega števila, to je do 60 dni.

To in ono.

Nov generalni direktor. Na mesto upokojenega gen. direktorja pošte in telegrafa g. Milana Djordjevića je imenovan g. ing. Voja Popović, direktor zagreb. pošt. ravnateljstva. Novi g. gen. direktor je še mlad človek modernih nazorov, od katerega pričakujemo samo dobro za stroko in osobe. V kratkih tednih svojega bivanja v Zagrebu si je dobil splošne simpatije in se je pokazal prav naklonjenega napram bratski zagrebski oblastni organizaciji.

Izplačilo razlik. Za izplačilo znanih razlik, ki se bodo izplačale v polovični izmeri iz posojila 75 milijonov dinarjev, je že vse prijavljeno. Nekateri resori so začeli že izplačevati. Zadnje dni se raznašajo neke govorice, kakor da ptt. osobe na področju ljubljanske direkcije ne bo dobilo izplačane razlike, češ da je direkcija prekasno predložila zahtevani spisek in da je zato zmanjkalo kredita. Kakor smo informirani, so te vesti brez podlage, vsled česar je pričakovati denar že v kratkem.

Prostovoljne prispevke v blagajno OPO so darovali: Marija Mesojedec, Mislinje, Agata Januš, Domžale, Josip Krivec, Slov. Bistrica, Marija Debelak, Sv. Pavel pri Preboldu, Ferdo Tkavec, Celje, Marko Postrak, Anton Eržen, Milka Strniša, Mavricij Fluks in Fran Vaupotič (1 7% obveznic drž. posojila iz leta 1921), vsi s pošte Maribor 2 — vsak pa 100 Din. Vsem zavednim in požrtvovalnim tovarišicam in tovarišem, ki so se ob napredovanju spomnili organizacije z bogatim darom, kličem: hvala in živeli!

Novo uradne ure na direkciji. Od 12. februarja t. l. dalje ima poštna direkcija deljene uradne ure, in sicer od 8. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Zato je tudi težko odrediti stalne uradne ure Obl. organizacije v društveni pisarni, ker ima sedaj predsednik tudi popoldne službo, tajnik pa je pri prometu in se njegova služba menjava. Trikrat na teden je tajnik sigurno v pisarni od 16. do 18. ure, predsednik pa pride navadno vsako popoldne ob 18. uri v društveno pisarno Pred Prulami št. 1. Prosimo članstvo, da to uvažuje.

Uradniške zbornice. IV času, ko se pripravljata teren za novo obliko bodočega parlamentarnega sestava — stanovska zastopstva, se je izprožilo pri Zvezi državnih nameščencev vprašanje, da skušamo državni uslužbenci in njih strokovne organizacije izvojevati si lastne zbornice po vzorcu drugih stanov (trgovci, obrtniki, delavci, odvetniki, inženjerji itd.). Kakor malo je upanja na pozitiven uspeh, vendar mora biti to stalna točka naših zahtev. Sicer pa izpregovorimo o tem prevažnem vprašanju ob priliki v posebne članku.

Okrožnje in Vestnikov za enkrat ni treba pošiljati direkciji v vezavo, ker je direkcijska knjigovodnica trenutno preobložena z delom.

Povišane remuneracije poštним uslužbencem v ČSR. Poštna uprava je že koncem lanskega leta povečala precej remuneracije. V vseh ravnateljstvih se bo izplačalo približno za 1 milijon Kč (100 Kč = 168.70 Din) več remuneracij kakor je bilo v proračunu za preteklo leto. Kakor poročajo češki strokovni listi, bodo izplačila remuneracij za leto 1929. še enkrat povečana. To povišico bo pa poštna uprava izplačala uslužbencem v nekaterih industrijskih krajih, zlasti v trgih in mestih z mešanim prebivalstvom. Za povečanje remuneracij se ima češko - slovaško poštno osob-

je zahvaliti svoji stanovski organizaciji in njenemu predsedniku tovarišu državnemu poslancu Bergmannu.

Dvajsetletnica čekovnega poštne prometa na Nemškem. Čekovni uradi na Nemškem so začeli poslovati dne 1. januarja 1909. l. V tej kratki dobi se je čekovni promet, ki je imel služiti v prosep denarnega poslovanja, izborna obnesel. Več ko 80 odstotkov njegovega, na 150 milijard cenjenega letnega denarnega prometa se izravna brez gotovine. Te številke govore dovolj jasno, kako velikega gospodarskega pomena je čekovni promet, brez katerega si nemškega narodnega gospodarstva dandanes ne moremo več misliti. V prosep čekovnega prometa je silno dosti pripomogla poštna uprava, ki je odpravila v čekovnem prometu razne poslovne in poštne pristojbine. Število imetnikov čekovnega računa je naraslo v Nemčiji na 1 milijon.

Poštna skrinjica — že pri starih Egipčanih. Nemški zgodovinar in preiskovalec egiptške prosvete A. Ehrmann omemja v svojem delu »Literatur der Ägypter« listino za vlade Ramzesa II. (1348—1281 pr. Kr. r.), ki se glasi: »Tako bom napravil, da boš rekel: Tu je kraljevski pisar pri Horusu, tem močnem biku, in ta veleva ljudem, da napravijo skrinjico, kamor se mečejo pisma.« Iz tega sklepamo, da je bil pisemski nabiralnik v rabi že pri starih Egipčanih, katerih visoko kulturo upravičeno občudujemo.

Osebnosti.

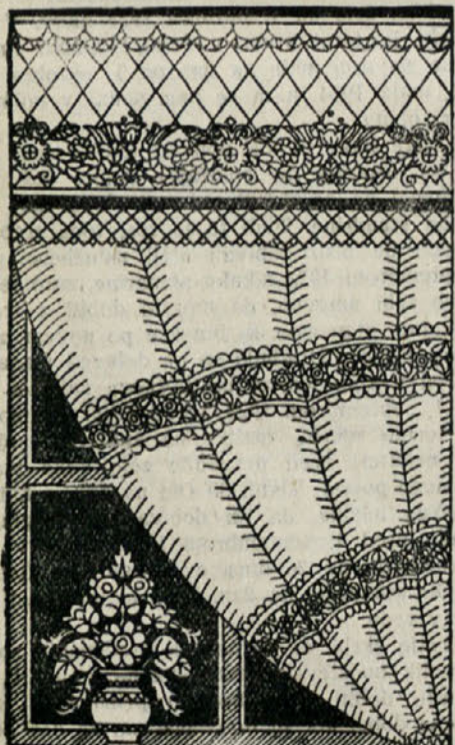
Premeščeni: pb, ur. II/4 Leopold Simnik iz Grobelna na Ljubljano 2 in zvan. 2. skup. Josip Zitterer iz Celja v Štore.

Umrli: zvan. 1. skup. Franc Rolih na Ljubljani 1.

Prestanek službe: telef. III/3 Josipina Tušar v Dolnjem Logatcu je podala ostavko na poštno službo, dnev. Hildi Benedek v Zidanem mostu in Dragi Jevšček v Novem mestu je radi bolezni prešla službo, dnev. Ivanu Bianzianiju na ravnateljstvu in Barbki Majcen na Ljubljani 7 pa je bila služba odpovedana.

Za vodstvo pogodbenih pošt so napravili izpite: Olga Prešeren, Ivan Pugelj, Franja Jesenovec in Franja Mihelič.

Na novo se je otvorila pogodbeni pošta V/1 Bogofina v Prekmurju.

ZAVESE
V VELIKI IZBERI

A. & E. Skaberné
Ljubljana

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

Pozor! **RADIO** Pozor!

Poštni nameštenci!

RADIO aparate in potrebščine si lahko nabavite z nakaznico svoje Gospodarske zadruge najugodnejše pri tržki

RADIOVAL
Ljubljana, Kongresni trg 3

MERCINA IN DRUG
TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA, KOLODVORSKA 8.

GLAVNO ZASTOPSTVO IN SAMO-
PRODAJA ZA SLOVENIJO VSEH
IZDELKOV TOVARNE ZA DOKU-
— MENTNI IN KARTNI PAPIR —

BRATJE PIATNIK, RATEČE.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANČ, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta št. 1

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Premogovnik Črnomeli

priporoča svoj izborni produkt
6700 kalorij jakosti, večinoma
komadne vrste po nizki ceni.

Najboljši nakup

edino le

v konfekciji **DERENDA**, Ljubljana
nasproti dramskega gledališča

V veliki izbiri se v. m. n. d. vsa o. lačila za moške fane in očke, osorito zimске sukne krače in dolge obieke za šolarje i. t. d. po brez onkurjenih cenah.

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1

se priporoča
za prodajo elektrotehn. in tehničnega materijala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Izhaja 1., 11. in 21. v mesecu. Naročnina na leto 24 Din, ozir. 12 Din za pol leta. Oglasi po dogovoru. Čekovni račun št. 11.834.

Rokopise je pošiljati uredništvu »Poštnega glasnika« v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravo lista Sv. Jakoba trg 2. Za »Obl. organizacijo ptt. uslužbencev v Ljubljani« izdaja in ureja Joško Jakše v Ljubljani. — Za »Narodno tiskarno« Fran Jezeršek v Ljubljani.